

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 69/2017-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa v konaní o návrhu [REDAKOVANÉ], zastúpenej AK JUDr. Silvia Tatarková, s. r. o., Škultétyho 472/10, Martin, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Silvia Tatarková, na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] č. 02/2016 z 27. októbra 2016 vydaného podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] č. 02/2016 z 27. októbra 2016 **z r u š u j e .**

2. Obec [REDAKOVANÉ] **j e p o v i n n á** uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet jej právnej zástupkyne AK JUDr. Silvia Tatarková, s. r. o., Škultétyho 472/10, Martin, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 21. novembra 2016 doručený návrh [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), zastúpenej AK JUDr. Silvia Tatarková, s. r. o., Škultétyho 472/10, Martin, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Silvia Tatarková, na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) č. 02/2016 z 27. októbra 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) vydaného podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“).

Z návrhu vyplýva, že rozhodnutím obecného zastupiteľstva č. 02/2016 z 27. októbra 2016 bola navrhovateľke ako bývalej starostke obce [REDAKOVANÉ] uložená podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokuta vo výške 779 €. Uloženie pokuty odôvodnilo obecné zastupiteľstvo tým, že navrhovateľka ako starostka porušila svoju povinnosť vyplývajúcu jej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, keď za obdobie roku 2013 nepodalala oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov.

Navrhovateľka svoj návrh podaný ústavnému súdu podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a § 73a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odôvodňuje najmä takto:

«Navrhovateľka považuje napadnuté rozhodnutie za vecne nesprávne, arbitrárne, zmätočné a nepreskúmateľné, vydané na základe nesprávne a neúplne zisteného skutkového stavu, vykazujúce závažné vady, spočívajúce v absencii základných zákonných náležitostí.

... V prvom rade navrhovateľka namieta závažné pochybenie spočívajúce v zrejmom kopírovaní výrokovvej časti, ktorá musí mať svoje zákonné náležitosti, nakoľko vo výroku sa uvádza Oznámenie za rok 2012, pričom z textu odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že by sa malo jednať o rok 2013. Na podporu tvrdení uvádza navrhovateľka fakt, že bolo vydané totožné rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] č. 01/2016 zo dňa 27. 10. 2016 a teda jedná sa o zrejme kopírovanie textu, čo potvrdzuje aj rovnaký variabilný symbol uvedený v oboch rozhodnutiach. Aj z logického hľadiska ak je rozhodnutie očíslované 01/2016 a variabilný symbol je 01/2016, prečo by mal byť v rozhodnutí č. 02/2016 variabilný symbol opäť 01/2016.

... K meritu veci navrhovateľka uvádza, že v čase, keď pôsobila ako starostka obce [REDAKOVANÉ], splnila si všetky zákonom stanovené povinnosti uložené zákonom, vrátane zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a neporušila povinnosti uložené týmto zákonom, teda jej konanie v čase zastávania funkcie starostky obce [REDAKOVANÉ] - verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov.

Navrhovateľka podala Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2013 spôsobom a v termíne stanovenom v tomto ústavnom zákone riadne a včas, v súlade so zákonom, na základe čoho sa nemohla dopustiť porušenia zákonom stanovenej povinnosti.

... (navrhovateľka, pozn.) reagovala (na výzvu obecného úradu na dodatočné predloženie oznámenia, resp. na preukázanie jeho riadneho podania, pozn.) písomnosťou - Začatie konania - vyjadrenie zo dňa 30. 09. 2016, doručené na Obecný úrad dňa 03. 10. 2016, kde potvrdila, že predmetné oznámenia, konkrétne aj za rok 2013 sa nachádzajú na Obecnom úrade o čom svedčí aj Záznam o odovzdávaní a prevzatí agendy zo dňa 02. 01. 2015, ktorý bol opätovne priložený. Obe písomnosti tvoria prílohu tohto návrhu.

... dňa 02. 01. 2015 bol spísaný záznam o odovzdaní a prevzatí agendy od starostky obce [REDAKOVANÉ] v súvislosti so skončením výkonu jej funkcie. Prítomný pri odovzdávaní boli odovzdávajúca starostka - [REDAKOVANÉ], preberajúci starosta obce - [REDAKOVANÉ], ďalší prítomný - [REDAKOVANÉ].

Predmetný záznam deklaruje, že navrhovateľka ako odovzdávajúca starostka obce odovzdala okrem iného aj kompletnú spisovú a písomnú agendu za rok 1999-2014, teda vrátane roku 2013, za ktorý bolo riadne a včas podané Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov.

... Prevzatie potvrdil preberajúci starosta obce [REDAKOVANÉ].

... Navrhovateľka ďalej na podporu svojich tvrdení o tom, že predložila Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2013 a teda neporušila povinnosti uložené zákonom č. 357/2004 Z. z. predkladá čestné prehlásenie pani [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo dňa 10. 11. 2016, ktorá vykonávala funkciu hlavnej kontrolórky Obce [REDAKOVANÉ], a ktorá potvrdila, že Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2013 sa nachádzalo v spise na Obecnom úrade.

... Ďalej navrhovateľka predkladá čestné prehlásenie pána [REDAKOVANÉ] zo dňa 10. 11. 2016, ktorý vykonával funkciu predsedu Komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov. Menovaný pán [REDAKOVANÉ] potvrdil, že od navrhovateľky, bývalej starostky obce [REDAKOVANÉ] prevzal Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2013 a toto sa nachádzalo na Obecnom úrade [REDAKOVANÉ].

... Keďže skutkové zistenia obecného zastupiteľstva nie sú v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nijako konkretizované, a nie je ani dostatočne zrejmé, z akých dôkazov a v akej ich hodnotiacej väzbe bol ustálený skutkový stav veci, z ktorého obecné zastupiteľstvo pri rozhodovaní v danej veci vychádzalo, napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a nespĺňa predpoklady ústavne konformného rozhodnutia orgánu verejnej moci. Aj z logického hľadiska, kedy je vytýkané navrhovateľke údajné nesplnenie si povinnosti spreď viac ako 3 rokov, kedy kontrolné orgány potvrdili, že v uvedenom období k žiadnemu porušeniu povinnosti nedošlo, sa uvedené konanie javí ako účelové a vytvára priestor na možné zneužívanie ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.

Navrhovateľka taktiež namieta pochybenie zo strany konania Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] v tom smere, že začatie konania proti navrhovateľke z dôvodu podozrenia pre porušenie povinností vyplývajúcich jej ako bývalej funkcionárke bolo schválené dňa 16. 09. 2016.

Navrhovateľka poukazuje na čl. 3 ods. 1 zákona č. 357/2004 Z. z.:

„Verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.“

Navrhovateľka vykonávala funkciu starostky obce do roku 2015, konkrétne do 02. 01. 2015, kedy navrhovateľka skončila výkon verejnej funkcie, pričom konanie v zmysle zákona č. 357/2004 Z. z... bolo začaté po uplynutí viac ako jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Navrhovateľka taktiež namieta, že predmetné rozhodnutie Obecného zastupiteľstva č. 01/2016 zo dňa 27. 10. 2016 je síce opatrené pečiatkou obce a podpisom, nie je však zrejmé, kto rozhodnutie podpísal, nakoľko pod podpis sa prikladá vypísané meno a priezvisko podpisujúceho, vrátane titulu a funkcie, čo v danom konkrétnom prípade absentuje.

V napadnutom rozhodnutí absentuje odôvodnenie ohľadne uloženia pokuty... a uvedený výrok je nutné považovať opätovne za nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený aj vzhľadom na to, z akého roku bolo vychádzané keď je vo výroku uvedený rok 2012 a v odôvodnení rok 2013, ako aj to, aký bol v skutočnosti príjem posudzovaný.

... Navrhovateľka považuje uloženie pokuty obecným zastupiteľstvom za nezákonné, pretože všetky písomnosti (teda aj pre komisiu pre ochranu verejného záujmu) sa doručujú len na obecný úrad a ona si svoju povinnosť včas splnila.»

Na základe uvedenej argumentácie navrhovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej návrhu takto rozhodol:

„1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] č. 02/2016 zo dňa 27. 10. 2016 vydané v konaní podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. zrušuje.

2. Obec [REDAKOVANÉ] je povinná uhradiť navrhovateľke trovy právneho zastúpenia v sume 363,79 €...“

Uznesením sp. zn. II. ÚS 69/2017 z 2. februára 2017 ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal návrh navrhovateľky na ďalšie konanie.

Po prijatí návrhu na ďalšie konanie si ústavný súd vyžiadal stanovisko obecného zastupiteľstva k návrhu, ktoré mu bolo doručené 5. apríla 2017. Obecné zastupiteľstvo vo svojom vyjadrení najmä uviedlo:

«Dňa 3. 10. 2016 bolo Obecnému úradu [REDAKOVANÉ] doručené vyjadrenie [REDAKOVANÉ], v ktorom uvádza: „... i napriek tomu som ochotná podať uvedené Oznámenie funkcií zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2012, rok 2013, ak mi bude zo strany Obecného úradu v [REDAKOVANÉ] poskytnuté ročné zúčtovanie...“ Z takéhoto vyjadrenia [REDAKOVANÉ] možno dôvodne predpokladať, že sama má vedomosť, že tieto oznámenia nepodala.

... Je pravdou, že vo výrokovej časti rozhodnutia 2/2016 došlo k zrejmej písárskej chybe, kde k časti výroku je nesprávne uvedený rok 2012, pričom z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že [REDAKOVANÉ] bola týmto rozhodnutím uložená pokuta za nepodanie Oznámenia funkcií zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2013. Predmetné vyplýva aj z výšky uvedenej pokuty, nakoľko v rozhodnutí č. 2/2016 bola menovanej uložená pokuta vo výške 779,00 €, čo predstavuje 1/12 z jej ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok, teda za rok 2012.

Na základe výzvy z 28. 12. 2015, ktorou bola vyzvaná k predloženiu potvrdení o Oznámení funkcií zamestnaní, činností a majetkových pomerov (buď fotokópia, podací lístok alebo akýkoľvek doklad) za obdobie rokov 2012, 2013 a 2014. Menovaná podala na Obecný úrad [REDAKOVANÉ] Oznámenie funkcií zamestnaní, činností a majetkových pomerov za roky 2014 a 2015. Vzhľadom na takýto stav a absenciu týchto konkrétnych písomností za roky 2012, 2013 komisia začala konanie proti bývalej funkcionárke. V ďalšom možno uviesť, že v Knihe došlej pošty nie je žiadny záznam v roku 2013, 2014, ktorý by preukazoval podanie predmetných oznámení za rok 2012, 2013.

Podpisaní sú všetci poslanci, ktorí na obecnom zastupiteľstve uznesením č. 28/2016 a 29/2016 prijali rozhodnutie, ktorým bola [REDAKOVANÉ] uložená pokuta za nesplnenie si povinnosti v zmysle ústavného zákona.»

Navrhovateľka na vyjadrenie obecného zastupiteľstva reagovala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním doručeným ústavnému súdu 20. apríla 2017, v ktorom (v podstate) uviedla:

„... zotrvávam na všetkých skutočnostiach, ako aj skutkových a právnych tvrdeniach tak, ako boli uvedené v podanej Ústavnej sťažnosti, na základe čoho zastávam názor, že ústavné práva klientky - navrhovateľky boli jednoznačne porušené.

... Vyjadrenie je vytrhnuté z kontextu a určite z toho nie je žiaden právne relevantný dôvod na predpoklad, že má vedomosť, že tieto oznámenia nepodala. Poukazujeme aj na lehotu, kde konanie bolo začaté po uplynutí jedného roku odo dňa skončenia výkonu funkcie.“

II.

Skutkové východiská relevantné pre rozhodovanie ústavného súdu

Z obsahu návrhu, z dokumentácie predloženej navrhovateľkou a obecným zastupiteľstvom, ako aj z dokumentácie týkajúcej sa činnosti obecného zastupiteľstva prístupnej na webovom sídle obce [REDAKOVANÉ] ústavný súd zistil tento skutkový stav relevantný pre rozhodovanie:

1. Navrhovateľka bola starostkou obce [REDAKOVANÉ] do 2. januára 2015, keď sa zložením sľubu na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva ujal funkcie starostu [REDAKOVANÉ].
2. Obecné zastupiteľstvo uznesením č. 87/2015 z 21. decembra 2015 poverilo starostu obce, „aby vyzval bývalú verejnú funkcionárku [REDAKOVANÉ] na predloženie potvrdení o podaní písomného oznámenia v zmysle Zákona 357/2004 a 545/2005 Z. z. a to za obdobie rokov 2012, 2013 a 2014“.
3. Starosta obce listom č. 356/2015 z 28. decembra 2015 vyzval navrhovateľku na predloženie «potvrdení o podaní „Oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov“ podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane

verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. a to za obdobie rokov 2012, 2013 a 2014».

4. Dňa 31. augusta 2016 komisia obecného zastupiteľstva na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov na základe zistených nedostatkov odporučila obecnému zastupiteľstvu „začať proti bývalej verejnej funkcionárke - bývalej starostke obce [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] konanie v zmysle čl. 9 vyššie uvedeného ústavného zákona a uložiť jej pokutu, a to za každé porušenie jej povinnosti osobitne, teda osobitne za porušenie povinnosti podať oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2012 a samostatne za rok 2013“.

5. Obecné zastupiteľstvo 16. septembra 2016 uznesením č. 28/2016 rozhodlo o tom, že „začína konanie proti [REDAKOVANÉ] pre porušenie povinností ustanovených ústavným zákonom“, a uznesením č. 29/2016 uložilo obecnému úradu, „aby oznámil bezodkladne p. [REDAKOVANÉ] začatie konania o porušení povinnosti v zmysle čl. 9 Úst. Zákona č. 357/2004 a určil jej lehotu 5 dní na vyjadrenie sa k oznámeniu“.

6. Dňa 3. októbra 2016 navrhovateľka doručila obecnému úradu svoje vyjadrenie k začatiu konania, v ktorom okrem iného uviedla:

„Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2012 a za rok 2013 sa nachádzalo na Obecnom úrade v [REDAKOVANÉ] o čom svedčí Záznam o odovzdaní a prevzatí agendy zo dňa 2. januára 2015...

V zmysle čl. 3 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, konanie voči mojej osobe bolo začaté po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

I napriek tomu, som ochotná podať uvedené Oznámenie funkcií, zamestnaní a majetkových pomerov za rok 2012 a za rok 2013, ak mi bude zo strany Obecného úradu v [REDAKOVANÉ] poskytnuté Ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobie za rok 2012 a za rok 2013.“

7. Napadnutým rozhodnutím č. 02/2016 z 27. októbra 2016 obecné zastupiteľstvo rozhodlo, že:

„Bývalá starostka [REDAKOVANÉ]... tým, že nepodala Oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2012 spôsobom a v termíne stanovenom v tomto ústavnom zákone

Porušila povinnosť uloženú jej podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona NR SR č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a/ o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov sa [REDAKOVANÉ]... ukladá pokuta vo výške 779,- Eur (t. j. jedna dvanástina z jej ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok).

[REDAKOVANÉ] sa ukladá povinnosť uhradiť (pokutu, pozn.) v lehote 30 dní odo dňa vydania tohto rozhodnutia na účet obce [REDAKOVANÉ]...“

Obecné zastupiteľstvo napadnuté rozhodnutie odôvodnilo najmä takto:

«Dňa 16. 09. 2016 obecné zastupiteľstvo obce [REDAKOVANÉ] na svojom zasadnutí prerokovalo návrh komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov, ku ktorému obecné zastupiteľstvo prijalo uznesenie č. 28/2016 v znení „Obecné zastupiteľstvo začína konanie proti [REDAKOVANÉ] pre porušenie povinností ustanovených ústavným zákonom.“

... Oznámením zo dňa 22. 09. 2016 obecný úrad oznámil [REDAKOVANÉ], že sa voči nej začalo konanie v zmysle čl. 9 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. ochranu verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov a súčasne jej umožnil k predmetnému sa vyjadriť a určil lehotu na vyjadrenie sa.

Podaním zo dňa 30. 09. 2016, doručené Obecnému úradu dňa 03. 10. 2016 zaslala [REDAKOVANÉ] vyjadrenie v znení...

... Dňa 17. 10. 2016 obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí prečítalo vyjadrenie [REDAKOVANÉ] ohľadom konania voči jej osobe pre porušenie ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., avšak tieto námietky považovalo za nedôvodné a dospelo k záveru, že bývalá starostka [REDAKOVANÉ] skutočne porušila povinnosť vyplývajúcu jej

z ústavného zákona. Uznesením č. 39/2016 rozhodlo, že [REDAKOVANÉ] porušila povinnosť vyplývajúcu jej z ústavného zákona tým, že nepodala oznámenie funkcií, činností, zamestnaní a majetkových pomerov za rok 2013 a rozhodlo o uložení pokuty vo výške 779,- Eur čo zodpovedá jednej dvanástine jej ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok. Prítomných bolo 5 poslancov, pričom za prijatie uznesenia hlasovalo všetkých 5 prítomných poslancov.»

III.

Relevantná právna úprava

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. o) ústavného zákona tento ústavný zákon sa vzťahuje na funkcie starostov obcí.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok [rozsah konkrétnych oznamovaných skutočností je ustanovený v čl. 7 ods. 1 písm. a) až e) ústavného zákona, pozn.].

Podľa prvej vety čl. 7 ods. 5 ústavného zákona oznámenie podľa odseku 1 podáva starosta obce komisii obecného zastupiteľstva.

Podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) ústavného zákona konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonáva obecné zastupiteľstvo, ak ide o verejných funkcionárov uvedených v čl. 2 ods. 1 písm. o) a p) [t. j. aj v prípade starostu

obce, ktorý je verejným funkcionárom v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. o) v spojení s čl. 3 ods. 1 ústavného zákona, pozn.].

Podľa čl. 9 ods. 2 ústavného zákona orgán, ktorý uskutočňuje konanie podľa odseku 1, začne konanie

a) z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo

b) na základe riadne odôvodneného podnetu, z ktorého je zrejmé, kto ho podáva, ktorého verejného funkcionára sa týka, a čo sa namieta.

Podľa čl. 9 ods. 3 ústavného zákona ak sa konanie začína na podnet, dňom začatia konania je deň doručenia podnetu orgánu príslušnému podľa odseku 1. Ak sa konanie začína z vlastnej iniciatívy orgánu príslušného podľa odseku 1, konanie je začaté dňom, keď orgán podľa odseku 1 urobil prvý úkon voči verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie.

Podľa prvej vety čl. 9 ods. 5 ústavného zákona orgán podľa odseku 1 rozhodne vo veci do 60 dní odo dňa začatia konania.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7.

Podľa prvej vety čl. 10 ods. 3 ústavného zákona proti rozhodnutiu orgánu podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) až d) môže dotknutý verejný funkcionár do 15 dní od doručenia rozhodnutia, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie alebo ktorým bola uložená pokuta, podať návrh na preskúmanie rozhodnutia na Ústavný súd Slovenskej republiky.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo podľa osobitného predpisu.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo podľa osobitného predpisu.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, rozhodnutie

orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

IV.

Preskúmanie námietok navrhovateľky a právne závery ústavného súdu

Navrhovateľka v návrhu adresovanom ústavnému súdu (v podstate) namieta, že

- vo výroku napadnutého rozhodnutia je ako rok, za ktorý mala nepodať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, nesprávne uvedený rok 2012, keďže za porušenie povinnosti podľa označeného článku ústavného zákona vo vzťahu k roku 2012 jej obecné zastupiteľstvo uložilo pokutu iným rozhodnutím, a to rozhodnutím č. 01/2016 z 27. októbra 2016,
- svoju povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona podať oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2013 si splnila,
- napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva je nedostatočne odôvodnené,
- konanie podľa čl. 9 ústavného zákona voči nej bolo začaté oneskorene,
- z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, kto ho podpísal.

Ústavný súd v kontexte výhrad navrhovateľky v prvom rade považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že z § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde v spojení so štvrtou vetou čl. 10 ods. 2 ústavného zákona vyplýva, že predmetom konania o preskúmaní rozhodnutia vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu príslušného orgánu, je iba posúdenie konania verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona. Tomu zodpovedá aj zákonná úprava rozhodovania ústavného súdu v tomto konaní; ak senát ústavného súdu po preskúmaní namietaného rozhodnutia zistí, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom, tak napadnuté rozhodnutie zruší, a naopak, ak po jeho

preskúmaní dospeje k záveru, že konanie verejného funkcionára bolo v rozpore s ústavným zákonom, napadnuté rozhodnutie potvrdí.

Ústavný súd však na druhej strane už opakovane judikoval, že pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti. Vzhľadom na to by nezaobranie sa námietkou porušenia kogentnej normy (hoci procesnej povahy) obsiahnutej v ústavnom zákone o ochrane verejného záujmu, a tým aj schválenie postupu príslušného orgánu konajúceho podľa ústavného zákona bez toho, aby sa ústavný súd zaoberal intenzitou dopadu namietaného porušenia a jeho vplyvom na rozhodnutie vo veci, znamenalo nadmerne formalistický prístup pri aplikácii práva vytykaný v rade rozhodnutí zo strany ústavného súdu všeobecným súdom (napr. IV. ÚS 26/06, IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 86/07).

Pri preskúmaní navrhovateľkou namietaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva ústavný súd tak vychádzal aj zo svojej stabilnej judikatúry, podľa ktorej má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 77/02). Tento záver o ústavne súladnom výklade aplikovanej právnej normy sa vzťahuje v celom rozsahu aj na otázku dôvodnosti návrhu na začatie konania podľa § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde a na výklad, či predpoklady tejto dôvodnosti z ústavného hľadiska boli alebo neboli splnené. Výklad týchto predpokladov však nemôže byť taký formalistický, aby sa ním v konečnom dôsledku nielen zmaril účel požadovanej súdnej ochrany, ale aj zabránilo v prístupe k súdnej ochrane z dôvodov, ktoré nemožno v právnom štáte v žiadnom prípade pričítať účastníkovi konania, ktorý sa tejto ochrany domáha (IV. ÚS 156/03, IV. ÚS 26/06).

Vychádzajúc z už uvedených skutočností, ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva v kontexte navrhovateľkou vznesených výhrad a dospel k záveru, že dôvodná je námietka navrhovateľky o oneskorenom začatí konania podľa čl. 9 ústavného zákona obecným zastupiteľstvom voči nej ako bývalej starostke obce

██████ ako aj s tým súvisiaca námietka nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva.

Z čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 9 ods. 1 písm. b) ústavného zákona vyplýva, že konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pre nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ústavného zákona možno voči bývalému starostovi obce ako verejnému funkcionárovi viesť v období najviac jedného roka po skončení výkonu jeho verejnej funkcie, keďže len v tomto ústavným zákonom ohraničenom období má ešte bývalý starosta obce pre účely tohto konania „status“ verejného funkcionára (m. m. IV. ÚS 86/07).

Z okolností posudzovanej veci (bližšie popísaných v časti II tohto nálezu, pozn.) vyplýva, že obecné zastupiteľstvo na základe návrhu komisie na ochranu verejného záujmu z 31. augusta 2016 začalo voči navrhovateľke konanie podľa čl. 9 ústavného zákona pre porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ústavného zákona 16. septembra 2016, keď o začatí konania rozhodlo uznesením č. 28/2016. Navrhovateľka zastávala funkciu starostky obce ██████ do 2. januára 2015. Z uvedeného vyplýva, že po 2. januári 2016 navrhovateľka pre účely konania vedeného podľa čl. 9 ústavného zákona pre porušenie povinnosti ustanovenej v čl. 7 ústavného zákona už nemala postavenie verejného funkcionára, a preto podľa názoru ústavného súdu predmetné konanie proti nej nebolo možné 16. septembra 2016 (resp. 31. augusta 2016) vôbec začať, a už vôbec nie 27. októbra 2016 rozhodnúť o porušení povinnosti vyplývajúcej jej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že obecné zastupiteľstvo sa v napadnutom rozhodnutí námietkou navrhovateľky týkajúcou sa oneskorenosti začatia konania voči nej (vznesenou v jej písomnom vyjadrení doručenom obecnému úradu 3. októbra 2016, pozn.) vôbec nezaoberalo a nevyjadrilo sa k nej ani v podaní adresovanom ústavnému súdu po prijatí návrhu navrhovateľky na ďalšie konanie. Obecné zastupiteľstvo v napadnutom rozhodnutí generálne odmietlo všetky námietky navrhovateľky (výlučne) s tým, že „*tieto námietky považovalo za nedôvodné*“. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého výklad a uplatňovanie

ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou, má v štruktúre ústavných noriem charakter generálneho princípu výkladu a uplatňovania práva, pričom z jeho textu vyplýva, že sa vzťahuje aj na výklad a uplatňovanie ústavných zákonov. Preto aj príslušné ustanovenia ústavného zákona o ochrane verejného záujmu treba vykladať a uplatňovať tak, aby ich výklad a aplikácia boli v súlade s ústavou, t. j. aj v súlade s obsahom a kvalitou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, do obsahu ktorého patrí aj právo dotknutej osoby na náležité odôvodnenie rozhodnutia týkajúceho sa jej veci (m. m. II. ÚS 597/2015). Ústavný súd preto v okolnostiach posudzovanej veci považuje za dôvodnú aj v tejto súvislosti vznesenú výhradu navrhovateľky, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva v tejto časti nie je náležite odôvodnené.

Opodstatnenosť námietky navrhovateľky o oneskorenom začatí konania podľa čl. 9 ústavného zákona proti nej, ako aj jej námietky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva zakladá dostatočné dôvody na jeho zrušenie. Ústavný súd sa preto posudzovaním odôvodnenosti ďalších námietok navrhovateľky nezaoberal a na základe dosiaľ uvedeného rozhodol o návrhu navrhovateľky tak, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde zrušil (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Rozhodnutie o úhrade trov konania

Podľa čl. 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Navrhovateľka si v návrhu uplatnila nárok na úhradu trov konania spojených s jej právnym zastupovaním advokátkou v konaní pred ústavným súdom v sume 363,79 €, ktorá pozostáva z odmeny za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia,

podanie návrhu ústavnému súdu) v sume 286 €, režijného paušálu za dva úkony právnej služby v sume 17,16 € a DPH vo výške 60,63 €.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd priznal v konaní úspešnej navrhovateľke úhradu trov konania v požadovanej sume, ktorá zodpovedá sume vypočítanej podľa príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (bod 2 výroku tohto nálezu).

Keďže obecné zastupiteľstvo ako účastník tohto konania je zastupiteľským orgánom obce, povinnosť uhradiť trovy konania navrhovateľke bola ústavným súdom uložená obci, ktorá disponuje právnou subjektivitou. Obec je priznanú úhradu trov konania povinná zaplatiť na účet právnej zástupkyne navrhovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu [§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku (bod 2 výroku tohto nálezu)].

Vzhľadom na § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého rozhodnutie ústavného súdu je konečné, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017